

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Szerkesztőség: Szentmihály-utca 1. sz. Telefonszám: 53.
hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Előfizetési ára

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill

Felelős szerkesztő:

Dr. FRIEDMANN GYULA.

Kiadó: PAPP GYÖRGY.

Kiadóhivatal: **Papp György könyvnyomtató intézete**
hová a hirdetési díjak küldendők.

Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyilttér sora 50 fillér.

„Erdélyi szövetség“.

Talán eszében sincs komolyan venni azt a zavaros manifesztumot, melyet Apáthy István „Védjük meg Erdélyt!“ címen a Kemény Árpád báró ellenjegyzésével bocsátott ki. (Szeretnők föltételezni a nemes báróról, a kinek végre is ismernie kellene az erdélyi viszonyokat, hogy olvasatlanul zsirálta a hosszú és különös felhívást.)

Az ellenzéki pártszervezetekhez és ellenzéki vezérférfiakhoz intézett írásnak nyilvánvaló célja az, hogy az ugynevezett „erdélyi kérdés“-t, ezt a súlyos gondokat okozó nagy válságot közönséges ellenzéki kortesfegyverre süllyeszse. Ha valahogy okosabban, ravaszabbul látták volna munkához, — t. i. úgy, hogy attól lehetne tartani, hogy föllépésük szélesebbkörű visszhangot kelt: akkor a legmélyebb felháborodás hangján kellene tiltakozni e veszedelmes, egyenesen nemzetellenes bomlasztási kísérlet ellen. Azonban semmisenem volna fölöslegesebb, mint erre a manifesztumra valamely lelki háborgást prédálni. Ez az irat olyan meggyőzően ítélkezik sajátmaga fölött, hogy igazán nem szükséges azt kívülről is agyonütni. Nincs az az erdélyi magyar ember, ha még olyan ellenzéki érzelmű is, aki az Apáthyék szózatára azt mondaná, hogy: ez kell nekem, ilyen szövetség kell nekem!

Aki úgy fog hozzá a védelemhez, hogy az erdélyi magyarságot és ennek érdekeit egy árva szóval sem emlegeti, sőt egy helyen azt mondja, hogy ilyen „külön érdekelt“ el sem ismer; aki úgy beszél, hogy „ő az anyanyelv különbsége által egyik irányban sem gátolt verseny szabadsága“ útján akarja orvosolni az erdélyi lakosság közös bajait, tehát nem a magyarság baját; aki a mentés egyik főfeltételét „az általános, egyenlő, titkos és községenkénti választói jog“ behozatalában látja, mert így remélhetünk „egy minden lakosának közös munkájával békésen élő Erdélyt“; aki a védelmi munkából egyenesen kizárja a munkapárti erdélyieket, — mert ezek a „mindenkori“ kormány csatlósai, — már pedig huncfut minden kormány és azon jár az esze, hogy Erdélyt elsorvassza és lekanyarítsa Magyarország testéről; aki továbbá mentegetőzik amiatt, hogy a románokat sem hívja a maga táborába és e kizárás okául azt állapítja meg, hogy a románság vezetőinek egy része „a nép bőrén alkussza ki a kormánytól a saját egyéni hasznait“, holott „közös bajunk a nép elnyomottsága és jogtalansága“; aki arra fogadkozik, hogy ő „egész Erdélyt“ kívánja megvédelmezni „az erdélyiek és a magyar kormány ellen“; — aki ilyen modorban tárgyalja az erdélyi országrész dolgait, az

hiába bök oda egy-kéi frázist „egységes nemzeti Magyarország“-ról és Románia ellen való védművekről, mert azért még sem beszél az erdélyi magyar ember szívéből és hívogatásának föl nem ül senki.

A meglehetősen zavaros szövegezésű felhívás legvilágosabb pontja az, melyben kifejtik, hogy ők Erdélyben ellenzéki képviselőket akarnak „bármely anyanyelvűek is“.

Az egész pedig nem egyéb, mint pártpolitikai kortesírat, — különös tekintettel a szociáldemokrata szövetségesek érzékenységre, akik a „nemzeti“ szempontok kiélezését tudvalevőleg nem szeretik.

Kell-e az erdélyi magyarnak az ilyen „Erdélyi szövetség“? Ha kell, úgy Apáthyék tárt karokkal várják, — dacára magyar anyanyelvének. Föltéve természetesen, hogy nem munkapárti. Mert „bármely anyanyelvű“ lehet, de ha munkapárti, akkor ki van zárva a szövetség paradicsomából.

Vasárnap Kolozsvárt, az erdélyi ellenzék nevében nagy gyűlést tartanak, — hogy ennek az ellenzéki gyűlésnek mi hasznát fogják látni az erdélyi magyarok, azt nem tudjuk. De egyet biztosan tudunk. Rá fognak jönni, hogy nem éppen olyan rossz dolog az, hogy a magyarok Istene nem Apáthy, Pósta és Kenéz urakra bízta az erdélyi magyarság megmentését.

Az Alsófehérmegyei Történelmi, Régészeti és Természettudományi Egyesület 1912. évi működése és muzeumának állapota 1912. évben.

(Vége.)

A muzeum többi gyűjteményeit meglátogatta 72 látogatási napon 984 személy. A tanintézetek szép számmal keresték fel a muzeumot. A helybeli főgimnázium tanulói osztályonként tanárok vezetése mellett gyakran jelentek meg.

Ezeket kívül látogatták meg tanárok kíséretében: A szászvárosi főgimn. ifjuság; a lámkeréki gör. kel. elemi iskola; a nagyenyedi főgimn. VII. VIII. osztály ifjusága; a bálázsfalvi főgimn. III. és IV. osztálya; a nagyszebeni gör. kel. román seminarium ifjusága; a budapesti kereskedelmi akadémia hallgatói; a marosvásárhelyi r. k. polgári leányiskola növendékei; a gyulafehérvári hittanhallgatók; a zalatnai kőfaragó szakiskola ifjusága; a nagyszebeni ev. luth. tanítóképezdei tanulók; a besztecei ev. luth. főgimn. ifjusága; a nagyenyedi tanítóképző intézet hallgatói; a debreceni főgimn. ifjuság; a dévai tanítóképezdei hallgatók; a hajduböszörményi ev. ref. gimn. ifjusága; a lugosi állami főgimnázium tanulók; a bukaresti román egyetem régészeti seminarium hallgatói és a kolozsvári VI. honvédkerületi tiszti iskola tagjai

Ily alkalommal mindig tartott magyarázó előadást a muzeumi igazgató, de kimerítőbb előadást tartott

1912. jun. 13-án a két tanár kísérete mellett jött VI. honvédkerületi tiszti iskolának, a július 4-én négy tanár kíséretében érkezett bukaresti tud. egyetemi hallgatóknak és október 12-én az Erdélyi Múzeum Egyesületnek Gyulafehérvárt tartott vándorgyűlése alkalmával a gyűlésen részvevő tagoknak és vendégeknek.

A muzeum tisztviselője; Dr. Cserni Béla, nyugalmazott főgimnáziumi tanár, a muzeumok és könyvtárak orsz. főfelügyelőségének régészeti szakmegbízottja, aki mint a fentartó egyesülettől, annak kezdetétől fogva 26 év óta megválasztott muzeum- és könyvtárőr (az új szabályok szerint: igazgató) minden díjazás nélkül, ritka kitartással működik s aki ugyszólván egymaga teremtetten meg, gyűjtötte össze és rendezte be a már most gazdag muzeumot. Főképpen a muzeumlátogatási napokon segítségére van Barts Márton róm. kath. tanító, mint muzeumi segédőr, aki hasonlóképpen minden díjazás nélkül a jelzett napokon a muzeumban működik és a látogatókat kalauzolja. Rendes muzeumi szolga Czeglédi János nyug. vasuti pályáőr, ki az 1912. évi november 27-én elhalálozott Lajos Mihály derék, muzeumi szolga helyébe felvétellett és az egyesülettől a muzeum épületében lakást és évi 192 korona tiszteletdíjat és fűtőfát kapott.

A muzeumot fentartja: Az Alsófehérmegyei történelmi, Régészeti és Természettudományi Egyesület, a melynek tisztviselői: fővédő: Dr. székhelyi Majláth Gusztáv Károly gróf v. b. t. t. erdélyi püspök; tiszteletbeli elnök: zeykfalvi Zeyk Dániel, nyug. vármegyei főispán. II. oszt. vask. r. l. és Csató János kir. tanácsos, nyug. várm. alispán, II. oszt. vask. r. l.; elnök: kádicsfalvi Török Bertalan nyug. várm. főjegyző, a Ferenc József r. l.; tiszteletbeli alelnök: Novák Ferenc kir. tanácsos, Gyulafehérvár sz. kir. város polgármestere, III. vask. r. l.; ügyvezető alelnök: Dr. Kóródy Péter székesegyházi kanonok, a műemlékek orsz. bizottságának levelező tagja; alelnök: Szász József Alsófehérmegyei Maros-tordavármegyei főispánja, a Ferenc József r. l.; titkár: Kárpiss János főgimn. igazgató; másodtitkár: Reithofer Jenő főgimn. tanár; Muzeumi és könyvtári igazgató: Dr. Cserni Béla nyug. főgimn. tanár; muzeumi segédőr: Barts Márton elemi iskolai tanító, pénztáros: Deutsch Manó takarékpénztári vezértitkár; ellenőr: Szekál Ignác takarékpénztári pénztáros; ügyész Dr. Adorján Samu ügyvéd.

Az egyesület ügyeit 40 tagból álló igazgató választmány vezette, melynek 2 tagu számvizsgáló, 6 tagu régészeti, 10 tagu muzeumfelügyelő és 3 tagu taggyűjtő bizottsága van.

Az egyesületnek volt 8 örökös alapító (200 kor.), 24 alapító (100 kor.). 10 tiszteletbeli és 128 évdíjas rendes tagja (évi 6 kor.). Az egyesület csereviszonyt folytat 23 bel- és külföldi tudományos társulattal.

A tagok sorából az elmúlt évben kilencen haltak el, a kiknek emlékét az egyesület kegyelettel fogja őrizni: Balló Lázár nyug. kir. törvényszéki bíró; Balló István állami elemi isk. igazgató; id. Frölich Gyula gyógyszerész; Imets F. Jákó apátkanonok, egyleti alapítótág; Nemes Sámuel kir. kuriai bíró, törvényszéki elnök; Pál Anial főgimn. igazgató; Dr. Hampel József kir. udvari tanácsos Magy. Nemzeti Múzeum oszt. igazgatója egyesületi tiszteletbeli tag; özv. Dr. Reiner Zsigmondné főorvos neje egyleti alapító tag.

Királyi kitüntetésben részesültek: Oelberg Ottó l. kir. táblai bíró nyugalmaztatása alkalmával a Ferenc

Steckenperd lilimonteszappan

Bergmann et Co.-tól Tetschen a Elbe

elérhetetlen hatású szepők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogeriákban, illatszerek és fodrász üzletekben 80 fillérért kapható. Szintoly páratlan hatású női kézápolószer a Bergmann „Manera“ lilomkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

SZENT MARGITSZIGETI ÜDITŐVIZ!

A legkiválóbb szénsavval telített ásványviz. ■ Mint asztali viz nagyon kellemes, jóhatású, egészségápoló ital. ■ Minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben kapható. ■ Főlerakat: Ifj. BAUMANN NÁNDOR cégnél GYULAFEHÉRVÁR.

József tiszti érdemkereszt adományozásával; *Majláth Ferenc* püspöki jószágigazgató, kir. tanácsos címével; *Deutsch Adolf* és *Fuchs Nándor* nagykereskedők a Ferenc József I. rendkereszt adományozásával.

A muzeumok fentartójától, pártfogójaitól és egyéb bevételi forrásaitól kapott javadalmát a következőkben mutatjuk ki: Pénztári maradvány az előző évről 84'19 kor. Alapítvány befizetés 800 kor. Tagsági díjak 474 kor. Adományok 150 kor. Kamatok 180 kor., összes évi javadalom 1688'19 kor.

Az egyesületi javadalmak felhasználása: Tökésítésre: 947'27 kor. Személyi kiadásokra: 192 kor. A gyűjtemény gyarapodására: 61 kor. Butorzásra és felszerelésre: 12'21 kor. Irodai szükségletekre: 50'40 kor. Rendkívüliekre: 84'38 kor. Maradvány 340'93 kor.

A muzeumot fentartó egyesület vagyonállásának évről évi kimutatása: Alapítványi törzsvagyon: 5151'41 kor. Muzeumbővítési alap: 647'37 kor. Pénztári maradvány: 340'93 kor. Tagdíjhátralékból eredő követelés circa 1500 kor. Összesen: 7639'71 kor.

Ebben tartozás: Az alapítókénak: 1743'93 kor. A muzeumbővítési alapnak: 647'50 kor. Összes tartozás: 2391'43 kor. Eszerint az egyesület tiszta vagyona: a még be nem jött 1500 koronát tekintetbe nem véve: 3748'28 kor., mely összeg, ha a hátralék begyűlne, 1500 koronával emelkedik s akkor 5248'28 kor. lenne.

Természetesen itt nincs beszámítva a muzeum gyűjteményeinek és azok felszerelésének értéke, a mely ezidőszakra még pontosan meg nem határozható, de igen tetemes összeget képvisel.

A muzeumot fentartó egyesület anyagi erői hiányában, másrészt pedig, mivel a tagsági díjakból befolyó jövedelmei a helyi társadalmi intézmények iránti áldozatkészség nagy hanyatlásával igen megkevesbedtek, rendes évkönyvet nem bocsáthatott ki az előző évben. Időközönként a titkárok az egyesület működéséről és a muzeum állapotáról részletes tudósítást közöltek a két helyi heti lapban, a *Gyulafehérvári Hirlap*-ban és a „*Közművelődés*“-ben. Végül Dr. Cserni Béla közrebocsátotta Dr. Finály Gábor útján az apulumi római ásatások eredményeit a *Berlinben* megjelenő „*Jarbuch des Kaiserlichen deutschen Archaeologischen Instituts*“-ban, amely közlemények az „*Archaeologischer Anzeiger*“ című lapban is különnyomatok gyanánt megjelennek Berlinben Georg Reimernél.

Továbbá jelent meg Dr. Cserni Béla tollából az „*Archaeologiai Értesítő*“ XXXII. kötet 3. füzetben: „*Mucatra sirkövérl Apulumban*“, a 4. füzetben pedig „*Római menyezetek részletei Apulumból*“, s végre a „*Muzeumi és Könyvtár Értesítő*“ 1912. évfolyamában: „*Jelentés a Colonia Apulensis területén 1911.—1912.-ben végzett ásatásokról*“, mely jelentés 1913.-ban különnyomatban is megjelent.

Az Alsófehérmegyei Történelmi, Régészeti és Természettudományi Egyesület Muzeuma tehát az elmúlt 1912. év folyamán rendszeresen is fejlődött, a mint a t. e. vázlatos tudósítás is feltünteti. Az intézmény jövőjét a benne összegyűjtött fölötté érdekes és értékes muzeális anyag már biztosítja, de a megfelelőbb fejlesztéséhez, a klasszikus vidék gazdagságának méltóbb működtetéséhez, anyagának rendes publikációjához és pozitív munkájához feltétlenül szükséges lesz, nemcsak az államnak nagyobb segítségére, hanem főképp a vármegye és Gyulafehérvár sz. kir. város társadalmának áldozatosabb anyagi támogatására. Azért is a hazai tudományos előhaladás érdeke megkívánja, hogy a társadalom és az állam is közreműködjen egyaránt a muzeumnak ezen számottevő intézménynek felvirágoztatásán s az annál is inkább, mert e muzeum a városnak büszkesége gyanánt tekinthető.

KRÓNIKA.

AVATÁS.

Kézai Simon mester, a gimnáziumból is ismert krónikairó, fent ül Ábrahám kebelében, — nagy protekcióval és stréberkedéssel sikerült oda bejutnia. Ott is állhatatosan írja a krónikáját, s annak legujabb évfolyama most közeledik a befejezéshez, csupán az iniciálék és más könyvdíszek nincsenek még belecifrázva. Innen vettük mi is alábbi latinból fordított részletet.

Krónika. Caput: 324.

Azon időben nagy vala az nyomorúság. Különbéle izmaeliták és mohamedánok, kiknek vezéremberek prokátoroknak és executoroknak hivatnak, nagyon sanyargatták vala a népet. Különösen a talpalt saruban járó uri nép szenvedett vala erősen. Az egyház emberei kijárták vala a templomok kapuit, s várták a népet, hogy megtérjen az Urhoz, s fájdalmait enyhüljenek. A nép azonban nem vette füleibe a böles szózatokat. Nem szomjuhozák az eget, hanem a szőlő nedűjét s az égott pálinkát, s a pohos hordók habzó serét.

Caput: 325.

Történt vala, hogy egy nevezetes fogadós ember hordóit egy régi házából egy másik kontignációs házba vitetvé által, s kitűzvé a gyaluforgácsot, árulni kezdé. Vala pediglen egy titkos szövetség, mely pogány szokásait a mondott fogadós hátulsó kamarájában üzé. Venatores vala a nevük, s bálványimádással és titkos áldozatokkal foglalkozának az éj sötét leplében.

Caput: 326.

A fogadást nagyon szerették vala, s az is őket, s az átköltözés napján napszállat után, miután előjöttek vala az éj szellemei, elmentenek vala sötét tömegben a régi kamarában, s istentelen ének után leakasztották vala a bálványt, mely egy vízőzönkori óriás kiszárasztott keze vala, s bucsuprédikáció után elindultak vele az új kontignációs ház felé. Elöl a menetben mentek a zenészek a száraz fával, azután a senátorok a száraz torokkal, közbül két papnő, mint a Vesta-szüzek, kik folyton élesztik a tüzet, közbül vitték egy asszonyi legbelső salaváriával leterítve a bálványt. Nagy riadozással és harsonával érkeztek meg a helyre, hol a fogadós csapra ütteté a legrégebb hordókat, a szüzek felakaszták a csarnok közepére a bálványt, istentelen ének és sikoltozás következett, a szüzek sikoltottak vala, s mindnyájan vívatot kiáltottak a fogadósra. Utánna általános lett a vigság, a zene szólt, folyt a bor nedűje, melyet a pór egyszerű gyermekei ilyenkor potyának hívnak. A bortul mindnyájan megszédülének. Vitézi torna s nagy róladadászat és Gurgai lovag vitézi tornája fejező be hajnalban a bünös éjszakát.

Igy dorbézolnak vala Károlyfehérvár lakosai. Mennyi nemzeti erő és lelkesedés pazaroltatik el egy ostoba bálványra, mennyi idő és pénzbeli marha vészen kárba, megyen poesékká. Uram, a te szolgálid közül hányan hanykolódnak rihes vackukban éhesen, keserűen könyezve, míg mások széles vidámságukban majd oda lesznek. Patakokban foly az árvák, özvegyek és synlódók könyei, patakokban foly a bor is. Nagyon bünös a te néped Uram, nem tudják mit cselekednek, nyisd meg szemeiket és füleiket, nehogy az eljövendő borzalmas idők könnyűnek találván őket, mint a pelyhet elseperjék.

ÚJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1913. december 4.

— **Gimnáziumi ünnepség.** Az erdélyi róm. kath. Státus gyulafehérvári főgimnáziumának tanári testülete és tanulói ifjusága a Boldogságos Szűz tiszteletére és az erdélyi püspökség újjászervezésének kétszázados évfordulója alkalmával f. é. december hó 8-án, a Szeplőtlen Fogantatás ünnepén délután 5 órakor az intézet tornacsarnokában nyilvános ünnepséget rendez, amelynek műsora: 1. Müller: „Deum omnes agnoscite!“ canon; előadjs: az ifjusági vegyeskar; 2. Az Immaculata ünnepén; ünnepi beszédet mond: Rákóczy Béla, főgimnáziumi tanár; 3. P. Hennig: „Dicsérjük Jézus szent-séges szűz anyját“; előadja az ifjusági vegyeskar; 4.

Tomcsányi Lajos: „Jöjj, Szűz Anyám!“; szavalja: Oláh Lajos IV. oszt. tanuló; 5. Kontor: Immaculata, harmonizálta: Resch L. György; előadja az intézeti vegyeskar; 6. Az erdélyi püspökség újjászervezésének 200 éves jubileumán ünnepi beszédet mond: Haraly Béla, főgimnáziumi tanár; 7. Erkel Ferenc: Hunyadi László, opera-kivonat; előadja a gimnáziumi zenekar. A tanulságos és sikeresnek ígérkező ünnepségre felhívjuk a nagyközönségnek szíves figyelmét.

— **Hangverseny.** Altmann Leó, az országos zenede tanára, városunkban 1914. jan. 3-án, Riszner Ödönne ö. nagys. közreműködésével hegedűhangversenyt rendez. Az érdeklődés már most általános.

— **Színház.** A már színi szezon nélkül lezajlott év egyhanguságát most a vege felé Hidvégi Ernő és társulatának idejövetele szakítja meg. Tavalyelőtti szerepléséből ismerjük s így felesleges őt közönségünknek bemutatni. A Hidvégi-páron kívül, kik legutóbbi itt időzésük alkalmával méltó kedvenceik voltak közönségünknek, a társulat igen ügyes, fiatal erőkből áll. Az egyelőre 15 estére terjedő szereplés alatt, csupa itt még be nem mutatott újdonságok kerülnek színre. Hidvégi előadásait jövő szombaton december 13-án kezdi meg és a társulat titkára Ernyei Emil már a napokban megkezdí a bérletek eszközését, addig is azonban úgy egész bérletre, mint egyes előadásokra előjegyezhetni Papp György főtérí üzletében.

— **Jótekonyság.** A gyulafehérvári róm. kath. főgimnázium tanártestülete és tanulói ifjusága jótekonny célra rendezett gyűjtésből az Országos Gyermekek Szanatóriumnak 70'57 K-t, a József kir. Herceg Tödőbeteg-Szanatóriumának 15'50 K-t, a szent Antal árváinak Kolozsvárt 5'10 K-t, az assisii szent Ferenc kórházának 5'10 K-t, a tanárok özvegyeit és árváit segítő országos egyesületnek 5 K-t, a bürkösi templomra 10'20 K-t, Erdélyi János szobrára 5'20 K-t, az iloki Kapisztrán templomra 6 K-t, a komlói r. k. templomra 6'34 K-t, a Türr emlékműre 5'10 K-t, a kohóvölgyi templomra 5'20 K-t, a Magyarok Nagyasszonya, I. Ferencz József jubileumi templomra 5'10 K-t, a szent Dömökös rendűek Rózsafüzér királynéja templomára 5'20 K-t, a cserna-kereszturi templomra 5'20 K-t és az országos kath. magyar iskolaegyesületnek 5'10 K-t juttatott. Az intézet köszönetét nyilvánítja a városi társadalomnak, amely ezen jótekonyságra való gyűjtést nemes buzgósággal támogatta.

— **Új levélbélyegpek.** A jelenlegi készlet elfogytával a 12 filléres ibolyaszínű frankójegy fehér alap helyett aransárga, az 50 filléres frankójegy fehér alap helyett égszínkék, a 60 filléres, olajzöldszínű frankójegy pedig fehér alap helyett rózsaszínű alapnyomásu papíron fog készülni. A színek megváltoztatásának oka az, hogy különösen mesterséges világításnál, az ibolyaszínű 12 filléres frankójegy a magentapiros 35 filléressel, a sötétpiros, cseresznyeszínű 50 filléres az élénkpírosszínű 10 filléressel, az olajzöldszínű 60 filléres a sötétacélszínű 15 filléressel könnyen összetéveszthető.

— **Kongregációi előadás.** A gyulafehérvári róm. kath. főgimnáziumi ifj. Mária-kongregációja november hó 30-án d. u. 5 órakor az intézet tornacsarnokában sikerült nyilvános előadást rendezett, amelyen megjelent gróf Majláth püspök, Tamási Áron nagyprépost, Zomora Dániel kanonok-prélátus, Balázs Ferenc, székesegyházi kanonok; a papnevelőintézet tanári kara: Balázs Endre dr. rektor, Péter Antal dr., Szentiványi Róbert dr., b. Vécsey Aurél dr. a papnövendékekkel, több szülő s az egész tanulói ifjuság. Az estélyt bevezette a kongregáció énekkarának „Esti dal“ a, amely után Plachy Jenő VIII. o. t. praefectus tartalmasan fejtegette a kongregáció célját, majd előadták harmoniumon hegedűkísérettel Mozart: Ave Verum egyházi énekét, ezután szavalt Steigerwald Árpád V. o. t. Ekkor gróf Majláth püspök szólott az egybegyűltekhöz: örömet fejezte ki a kongregációnak áldásos működésén, amelynek senki sem lehet ellensége, aki csak meggyőződik annak ideális, nemes céljáról, s amelynek azt reméli, a legjobb hatása lesz még azon tanulói ifjakra is vallásküldönbség nélkül, akik a kongregációnak nem tagjai. Nagyon örvend, hogy a fővárosiak mintájára ez a mi kongregációnk is megkezdte ezen élvezetes házi előadásoknak a rendezését s a legjobb sikert kívánja azok buzgó folytatásához. Végül Lestyán József praeses vetített képekkel illusztrált előadást tartott Európa leg-szebb templomairól.

Sirolin
"Roche"
orvosilag ajánlva a légzőszervek
mindennemű megbetegedése ellen,
tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermekes görvélykórja ellen.
Kapható minden gyógyszerárban
Egy üveg ára 4 korona.

Reggelizés előtt félpohár
Schmidthauer-féle

Használatra valódi áldás gyomor-bajosoknak,
székszorulásban szenvedőknek

Kapható helyben és környéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Igmándi

keserűvíz

Az elromlott gyomrot
2-3 óra alatt teljesen
rendbehozza.
Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

Kettős vágány Budapest és Brassó közt.

A magyar államvasutak Budapest és Brassó közötti forgalmának torlódása folytán szükségessé vált a budapest—arad—brassói vonalon kettős sínpar lefektetése. E kettős sínpar már Szajolig ki van építve és most épül az arad—szajoli vonalon is. Értesülésünk szerint a Marosvásárhely—Budapest között közlekedő gyorsvonat is, mely jelenleg Kolozsváron át közlekedik, e munkálatok befejeztével Aradon keresztül fog közlekedni, miáltal a menetidő is tetemesen rövidülni fog s a mi városunk forgalmára is nagy kihatással lesz, minthogy e révén naponta két gyorsvonattal több megy át nálunk mindkét irányban.

Üresedésben levő tanítói állások.

és tanítónői állásokra hirdetett pályázatot a közoktatásiügyi miniszter, az egész országban üresedésben levő tanítói állásokra, dec. 15. lejáratával. Ezekből vármegyénkben csupán kettő betöltetlen, Magyarigben 1 tanítónői és Nagymedvesen 1 tanítói állás.

A dévai Hungária gépgyár csődje folyó

hó 15-én ért véget teljes egészében. A gyár telkét és emeletes épületeit a hozzátartozó egyéb mellékhelyiségekkel augusztus havában árverezték el, de utóajánlat folytán az árverés végső studiumába csak most jutott. A gépgyárat november 15-én 31.600 koronaért az Aradi Iparkamara rt. vette meg, mely intézet tudvalevőleg a megvett ingatlanon 40.000 koronaig volt érdekelve. Hogy mire használják fel e nagy épülettömböt, az a jövő zenéje. Most, hogy az ügy teljesen lezárult, tünt ki a csőd tömeg összes tartozása. A csődeljárás költségeivel egyetemben a követelések 1.800.000 koronát tettek ki, melyből a költségek 249.000 K-ra rugtak. Ennek fedezetére ráment báró Kemény József összes vagyona és a jobb sorsot érdemelt gyár.

— **T. olvasóink figyelmébe!** Mielőtt szőlővesszőt, szőlőoltványt, bort, gyümölcs- és diszfát vásárolnánk, forduljunk bizalommal Szűcs Sándor Fia szőlőoltványtelep és bortermelő részvénytársasághoz — Bihar-diószeget, mely cég kívánatra bárkinek megküldi legújabb képes árjegyzékét, mely mindenkre nézve sok fontos tudnivalót tartalmaz. Ügyeljünk a pontos címre.

— **Kipróbált főzőutasítások.** Borju becsinált leve. 1 kanál zsirban apróra vágott zöld petrezselymet duzzasztunk, 1/4 kiló kockára vágott borjухust adunk hozzá, megsózzuk és fedő alatt pároljuk. Mikor a zsirjára sül, egy kanál liszttel behintjük, a lisztet világos barnára hagyjuk pirulni és közben gyakran megkeverjük. Ha a hus még nem puha, úgy kevés vizet öntünk rá és puhára főzzük. Azután Maggi-féle kockából készített huslevessel föleresztjük és fölforraljuk. Ha a hus puha, úgy mindjárt levessel eresztjük föl.

gyakba. Szorosan alkalmazkodik a tanárok kérdezői módjához és felfogásához. Az intézet útján eléri a célt, rövid idő alatt elkészül, biztosítja vizsgája sikerét, tudása a vizsga-követelményeknek mindenben megfelel. Vizsgájára feleslegesen nem tanul. Ami fontos: az intézetünkben nyomtatékosan lesz kiemelve. Otthonkészülők számára rövid: összefoglaló jegyzeteink vannak; mindenkor a vizsgavizsnyoknak megfelelők. Az intézet díjmentesen küldi a Jogi vizsgák letétele című és az ügyvédi vizsgára vonatkozó kiadványát. Néhány előadást mindenki díjmentesen hallgat végig a módszer megismerése végett. Felvilágosítás és eljárás mindennemű egyetemi és vizsgaügyben díjmentes. Levélbeli megkeresések e címre küldendők: Dr. Dobó Jogi- és Ügyvédi Szeminárium Kolozsvár, Bolyai-utca 3.

IRODALOM.

* Az *Élet* című szépirodalmi képes hetilap december 7. számában Török Gyula folytatja a Zöldköves gyűrű című regényét, elbeszéléseket közöl Domonkos István és Szentirmay Gizella tollából, verseket Kosztolányi Dezső, Majthényi György és Oláh Gábor írtak. Toma István az *Élet* és *Irodalom* címen a katolicizmus és az irodalom viszonyáról értekezik, ezenkívül képeket és cikket közöl e heti szám a jubiláns kaposvári gimnáziumról. Halasi Andor szini kritikái s a rendes aktuális rovatok teszik elevenné és változatossá ez új számot.

* A *Divat Ujság* minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel két korona husz fillér. Előfizetni legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A *Divat Ujság* kiadóhivatala Budapesten, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. sz. házban van.

* *Napoleon fogságának helyéről*, Szent-Ilona szigetéről kilenc képet közöl a Váradi Antal és Falk Zsigmond dr. szerkesztette s immár harmincegyedik évfolyamát járó Ország-Világ e heti száma. Egyéb érdekes képek: „A barcelonai kikötő”, „Cadix város és kikötője”, „Mongol követség Péterváron”, „Mikronéziai bennszülöttek hadi felszerelésben”, „Velasquez: Egy spanyol admirális”, „A londoni Viktoria-szobor mosdatása”, „Páncélos angol hadi vonat”, „Veszélyben a kapu”, „Lokomotív szállítása Amerikában”, „Az Athosz-hegy orosz lakói”, „A halál processziója” stb. Egy sereg arckép még dívatkép egészíti még ki az e heti Ország-Világ illusztratív tartalmát. A lap irodalmi részébe regényeket, elbeszéléseket, kritikai cikkeket és verseket írtak: Benedek Aladár, Bende János, Falk Zsigmond dr., Hangay Sándor, Konez János, Kersék János, Kiss Ferenc, Neszemélyi Lőrinc, Novák László, Váradi Antal és Vértessy Gyula. Tartalmas, kitűnően szerkesztett rovatok ezenfelül: Színház, Művészet, Irodalom, Hírek, Zene, Sport stb. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, V. ker., Hold-utca 7), ahová az előfizetési pénz is beküldhető. A lap ára felévre 8 kor.

* *Első prágai győzelmünk.* A sportkedvelő fiatalok körében nagy kedveltségnek örvendenek azok a sport-cikkek, melyek Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjában a magyar sport egyes eseményeiről jelennek meg s melyekben egy-egy a dolgokban részes, ismert sportember számol be olyan sikerekről és eredményekről, melyekben magának is főszerepe volt. Így a Jó Pajtás legújabb november 30-iki számába Kertész labdarugó-bajnok írt a magyar labdarugók november 16-iki prágai győzelméről. Ugyanebbe a számba még verset írtak Ábrányi Emil és Benedek Elek, elbeszélést Szabóné-Nogáll Janka, Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dörmötör utazását a cserkészfiukkal tufajon. Altai Margit a francia gyerekekről mond el kedves dolgokat. Faragó Géza pompás képet rajzolt, Zsiga bácsi mulatságos mókát mond el, Lakatos A. kumanóvói hős című elbeszélését, Daniellé Lengyel Laura pedig regényét folytatja. A Kis Krónika rovat apróságai, a rejtvények, szerkesztői izenetek egészítik ki e szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtás t a Franklin társulat adja ki. Előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, felévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

A „Vasárnapi Ujság” november 30-iki száma több szenzációs érdekességet közöl: Henrik porosz kir. herceg fényképfelvételeit József kir. herceg kisenőjéi vadászatról, melyeket azalatt készített, mikor a párisi lapok azt írták róla, hogy Párisban van; képeket a parmói falkavadászatokról, melyeken a magyar arisztokrácia színe java vett részt stb. Rabindranath Tagore, a Nobel díjat nyert hindu költő műveiből Babits Mihály mutat be néhányat szép fordításban. Gróf Vay Péter a Kaukázusról ír érdekes cikket, igen szép képekkel. Szépirodalmi olvasmányok: Lakatos László novellája, Erdős Renée tárcája, Ambrus Balázs verse, Grazia Deledda regénye. Egyéb közlemények: cikk és képek a budapesti dunai malmokról, a felvidéki petroleum forrásról Bonnier francia aviatikus budapesti látogatásáról, a

mexikói forradalomról s a rendes heti rovatok, Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, felévre két korona 40 fillér.

A gazdasszony legjobb támasza a MAGGI-féle husleves-kocka.

Bárhol legyen szükségünk kész huslevesre: leveseknek betéttel való készítésére, hamis levesek ízének megjavítására, főzelékek feleresztésére, mártások feleresztésére, sülték feleresztésére stb. úgy azt a legkönnyebben és legolcsóbban a Maggi-kockából állíthatjuk elő.

1 kocka 1/4 liter
finom husleves
részére

5 f.

Csak a MAGGI névvel és
a keresztesillag, védjeggyel valódi!

Sz. 1110—1913. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbíróságnak 1913. évi 12276. számú végzése következtében Dr. Demény Henrik ügyvéd által képviselt Kereskedelmi bank rt. javára gyulafehérvári lakos ellen 667 kor. s jár. erejéig 1913. évi november hó 4-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1925 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok, cipők, üzleti berendezés nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíróság 1913. évi V. 1029/1. számú végzése folytán 667 kor. 55 fill. tökéketelés, ennek 1913. évi szeptember hó 28. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 135 K 46 f. bíróilag már megállapított költségek erejéig, alperes lakásán leendő megtartására 1913. december hó 19-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Gyulafehérvárt, 1913. évi nov. hó 25-én.

Szentmiklósy, kir. bir. végrehajtó.

Szám 418.—1913. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászsebesi kir. járásbíróságnak 1913. évi Sp. 383/3. számú végzése következtében Dr. Krasser Gusztáv ügyvéd által képviselt szászsebesi Előleg javára 580 K s jár. erejéig 1913. évi szeptember hó 15-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1080 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: tehének, szekerek, széna és 1 borju nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászsebesi kir. járásbíróság 1913. évi V. 219/1. számú végzése folytán 580 kor. tökéketelés, ennek 1912. évi augusztus hó 1. napjától járó 8% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 169 K 70 f.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Péterfalván alperesek lakásán leendő megtartására 1913. évi december hó 30-ik napjának delelőtti 9 órája határidőül kitűztetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Szászsebes, 1913. évi november hó 29-én.

O s z t i á n, kir. bir. végrehajtó.

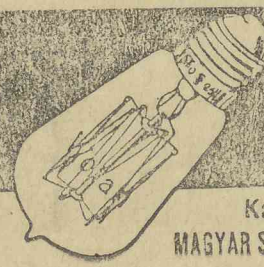

— **Minden alapvizsgára-, szigorlatra-, ügyvédi vizsgára** készülő jelölt forduljon tanácsért és utbaigazításért a Dr. Dobó Jogi és Ügyvédi Szemináriumhoz, mielőtt a készülést megkezdene. Feltétlen szüksége van minden jelöltnek bevezető tanításra, szakyszerű utasításra és magyarázatra. Enélkül a tankönyvekből készülve az anyag előtte nehézkes elv és szabálytömeg. Az intézet fokozatosan bevezeti az illető vizsgái tár-

Aki lapunkban hirdet, az célját éri, mert lapunkat nemcsak vármegyénkben, de hazaszerte olvassák, sőt külföldön is ismeretes lapunk. A lapunkban közölt hirdetések tehát eredményesek.

Wotan

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Lámpa

Kapható villanszerelési üzletekben, villanytelepeken és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

Sz. 442—1913. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászsebesi kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. 481. és 593. számú végzése következtében Dr. Krasser Gusztáv ügyvéd által képviselt Péterfalvi papírgyár önszegélyző egyesülete és özv. Leonhárd Jozefin javára 671 K s jár. erejéig 1913. évi október hó 15-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1710 kor. ra becsült következő ingóságok, u. m.: sertések, szeker, hordók, borjúk, széna és 1 vetőgép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szászsebesi kir. járásbírósa 1913. évi V. 245. számú végzése folytán 671 kor. tőkekövetelés, ennek 1913. évi október hó 1. napjától járó 8% kamatai, $\frac{1}{2}\%$ váltódíj és eddig összesen 189 kor. 80 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Péterfalván alperes lakásán leendő megtartására **1913. december 30-ik napjának** délelőtti 9 órája határidőül kitűztetik és ahoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Szászsebes, 1913. évi november 29.-én.

O s z t i á n kir. bir. végrehajtó.

Sz. 6790—1913. tkvi.

Póthirdetmény.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint Heimler József nagyszebeni lakos végrehajtónak Eisenstedter Sámuel szamosújvári lakos végrehajtást szenvedő elleni 182 kor. 16 fill. s jár. íránti végrehajtási ügyében az 5495/913. tkvi sz. alatt

kibocsátott árverési hirdetményben a gyulafehérvári 201. sz. tkvben A + 3. rsz. 429/1, 429/2. hrsz. ingatlanának Eisenstedter Sámuel jutalékára s az **1914. évi január 14-ik napjának** d. e. 9 órájára a tkvi hatósághoz kitűzött árverés az 1881. LX. t.-c. 166, 167. §§-ai alapján Löbl Mór gyulafehérvári lakos csatlakozott végrehajtató érdekében 35 kor. s jár. követelés kielégítése végett megtartani fog.

Gyulafehérvár, 1913. évi november hó 14.-én.

Stachó Lajos s. k. kir. tvszéki albiró.

Sz. 5452.—1913. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvári kir. tvszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Nagyalambfalvi Takaré- és előlegezési egyesület mint szövetkezet végrehajtónak, Pap László végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést 4133 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. május hó 20 tól járó 8% kamata, 300 kor. 20 fill. eddig megállapított per- és végrehajtási s az árverési kérvényért ezuttal megállapított 63 K 90 fill. költség, valamint a csatlakozottnak kimondott ifj. Szigyártó Miklós, Varga Miklós, Préda Miklós, Gidó Miklós, Duka Áron, Szigyártó György, Varga Mihály és Szigyártó Miklós 287 K 30 f. s jár. 232 K 50 f. s jár. és 3400 K s jár., Préda Miklós, Varga Mihály és Váradi György 236 K s jár. 3389 K 64 f. s jár. behajtása végett a gyulafehérvári kir. tvszék területén levő s az oláhhegyei 234 sz. tkvben A + 2. rsz. 2499/1. hrsz. szőlőből Pap László $\frac{1}{2}$ jutaléka 48 K, az u. o. 322. sz. tkvben A + 1. rsz. 2389. hrsz. kaszálóból Pap László $\frac{1}{2}$ jutaléka 14 K, az u. o. 879. sz. tkvben A + 1. rsz. 2466. hrsz. szőlőből Pap László $\frac{1}{2}$ jutaléka 25 K 50 f, az u. o. 755 sz. tkvben A + 1—2. rsz. 2451, 2452/2, hrsz. egész szőlő 118 K, az u. o. 778 sz. tkvben A + 1. rsz. 2452/1. hrsz. egész szőlő 92 K, az u. o. 809. sz. tkvben A + 1 rsz. 2250, 2251. hrsz. egész szőlő 292 kor. kikiáltási árban elrendelte.

A tkvi hatóság az árverésnek Oláhhegye község-

házánál megtartására **1913. évi december 12-ik napjának** délelőtti 9 óráját tűzi ki.

1. Az árverés alá eső ingatlanokat a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet (1908. XLI. t.-c. 26. §.)

2. Az árverezni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 20%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. t.-c. 147, 150, 170. §§. 1908. XLI. t.-c. 21. §.)

3. Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. Gyulafehérvár, 1913. szeptember hó 19.-én.

Stachó s. k. kir. tvszéki albiró.

Budapesti elsőrendű**műszaki társaság****és olajgyár****RAYONKÉPVISELŐT KERES**

igen előnyös feltételek mellett.

Csakis agilis, befolyásos urak, kik ipartelepeknél, uradalomnál és mezőgazdákknál be vannak vezetve, ha fix állásban vannak is, küldjék be zárt ajánlataikat **Klein Simon hirdetőirodájába**, Budapest, VII., Erzsébet-körút 24. sz. „Biztosított diszkréció” jellege alatt.

A VASÁRNAPI UJSÁG

hatvan éve szolgálja már a magyar művelődés ügyét s ezzel általánosan ismertté és kedvelté vált a művelt magyar olvasókörzönség köreiben. **Félszázadnál hosszabb idő** alatt mindig lépést tartott kulturánk és irodalmunk haladásával s fontos tényezője volt nemzeti irodalmi törekvéseinknek. **A Vasárnapi Ujság fentartotta a nemes irodalmi és nemzeti hagyományokat**, hű tükre a magyar művelődés mai állapotának, közéletünk és társadalmi életünk nevezetes mozgalmainak és tájékoztatja olvasóit a külföld mindazon eseményeiről, melyeket a művelt magyar embernek ismernie kell.

A Vasárnapi Ujság hasábjain **a magyar élet, iro-**

karácsonyi ajándéku előfizetőinknek pompás kivitelű albumot adunk nagy festőművésznünk **SZÉKELY BERTALAN** műveiből, **a művész tíz festményének művészi kivitelű színes másolatával, GERŐ ÖDÖN** szövegével.

Ez album lesz a nagy mester művészetének első összefoglalása s egyuttal párját ritkító kép-gyűjtemény, maradandó dísz minden család könyvtárának. **A**

SZÉKELY-ALBUM karácsonyi számunkkal egyidőben fog megjelenni, előfizetőinknek ingyen küldjük meg.

A „Vasárnapi Ujság” első sorban a vidéki városokban és falun lakó magyar intelligenciához fordul, amely távol él az események színhelyétől, de mégis tájékozódni akar mindarról, a mi az országban és a nagy világban figyelemreméltó történik.

A „Vasárnapi Ujság” népszerű melléklapja, a **VILÁGKRÓNIKA** hetenként egy iven, számos képpel illusztrálva jelen meg és az általánosabb érdekű napi eseményeket tárgyaló cikkeken kívül rendszeren közöl **elbeszéléseket, regényeket, utirajzokat, mulattató kisebb közleményeket és hasznos tudnivalókat.**

A „Vasárnapi Ujság” { negyedévre 5 korona
előfizetési ára: { félévre 10 „

A „Világkrónika”-val { negyedévre 6 korona
együtt: { félévre 12 „

Most vagy újkör belépő új előfizetőinknek a „VASÁRNAPI UJSÁG” december havi számait, valamint a „SZÉKELY ALBUMOT” is ingyen küldjük meg.

Mutatványszámokat
készséggel küldünk.

A „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

**„MODIANO”
CLUBSPECIALITÉ**

**A LEGDRÁGÁBB
A LEGJOBB!**

Orvosi tanácsra úgy a hüvelyek
mint a lapocskák nyomatlanok; de
minderikben benne van víznyomással
a védjegy és a gyáros aláírása: S. Z. Modiano

▲▲▲▲▲▲▲▲▲▲
Igen szép névjegy-
kártyákat készít
PAPP GYÖRGY
könyvnyomdája ::
:: Gyulafehérvárt.
▼▼▼▼▼▼▼▼▼▼

Főraktár: FUCHS NÁNDOR m. kir. dohánygyáruháza.

Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?

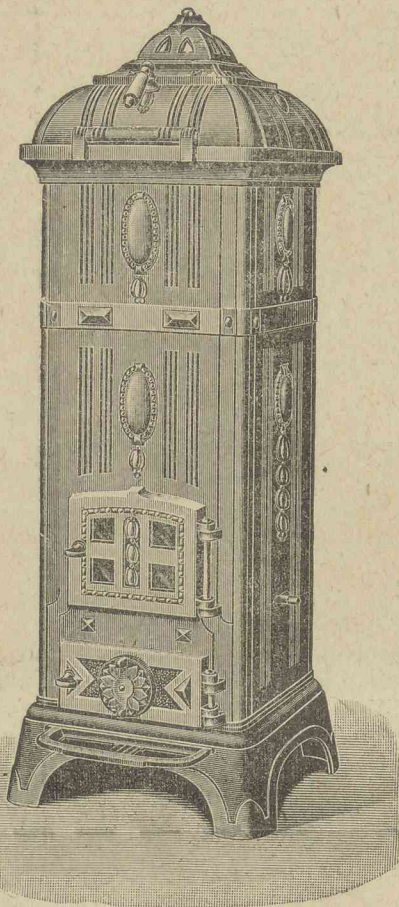
Ezen rendkívül fontos kérdés foglalkoztatja mindazokat, akik asztmában, tüdő- és torokbeli gümőkórban, sorvadásban, tüdőcsucsburutban, idült köhögésben, elnyálkásodásban, hosszas rekedtségben szenvednek és eddig gyógyulást nem találtak. Minden ily beteg kap tőlünk **teljesen ingyen és bérmentve egy ábrával ellátott könyvet** írta Dr. med. G. Guttmann, a Finsengyógyintézet főorvosa és a könyv e kérdést tárgyalja: „Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?” Azonkívül küldünk egy mintát, a mi bevált világhírű diétikus teáinkból. Sok ezren dicsérik, akik eddig használták. **Gyakorló orvosok** e teát mint kiváló diétikumot használták és dicsérik **tüdőgümőkór** (sorvadásnál), **asthma, bronchitis és torokhurut eseteiben.** Ez a Tea nem titkos szer, Lieberfüvekből van összeállítva, melyek császári rendelet folytán a szabad forgalomnak vannak átengedve. Az ára oly jutányos, hogy a vagyontalanok is megszerezhetik. De hogy minden betegnek alkalmat adjunk, hogy e teát minden kockázat nélkül kipróbálhassa és bajának mineműsége iránt tájékozódhassék, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a „Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?” című könyvet és egy próbát a teáinkból, és pedig **teljesen ingyen és bérmentve.** Csak tessék egy levelezőlapot írni pontos címével az alábbi cégnek: **PUHLMANN & Co., Berlin 921. Müggelstrasse 25.**

Fog-Krém

KALODONT

Szájviz

Telefon 33. Telefon 33.

Köszén házhoz szállítva.

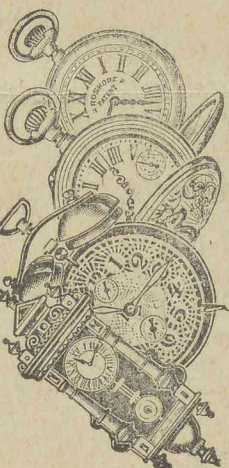
Coaks házhoz szállítva.

Szabályozható folytonégő Meidinger- és közönséges kályhákból nagy raktárt tart:

JICKELI F. KÁROLY
Gyulafehérvár, Széchenyi-utca 13. szám.

8 napig próbára

küldök mindenkinek 8 napra cserébe vagy a pénz visszaadása mellett utánvétellel:

Amerikai nickel óra	- - -	K 2.80
Roskopf szabadalm. (Patent)	- - -	3.-
Amerikai Goldin óra	- - -	3.50
Vasúti roskopf óra	- - -	4.-
Roskopf kettős fedelű óra	- - -	4.50
Lapos városi óra	- - -	5.-
Ezüst-utánzat kettős fedelű óra	- - -	6.-
14 karatos aranyóra	- - -	K 18.-
Eredeti Omega óra	- - -	K 20.-
Konkurrens ébresztő óra,		
nickelzett, 20 cm. magas	K 2.-	
Marke Junghaus	- - -	3.-
Radium világító lemez	- - -	4.-
Radium két csengővel	- - -	5.-
Radium négy csengővel	- - -	6.-
Radium zenével	- - -	8.-
Inga óra 75 cm.	- - -	8.-
Inga óra harangtűvel	- - -	10.-
Inga óra zene ébresztővel és tűtűvel	14 K	
Gömbölyű óra ébresztővel	- 6 kor.	

Három évi írásbeli jótállás. Szállítás utánvétellel
Max Böhnelt, Wien, IV. Margarethen-
strasse 27/892.
Eredeti gyári árjegyzék ingyen.

TÖKMAGOLAJ

garantált tiszta, bőíti étkezési célokra. Kivá-
natra mintát küld. Vízonteladónak előnyár.
Lengyel Sándor Pankota.

Tegyen Ön egy kísérletet!

„CARNEVAL“

(törvényileg védve)
+ A LÉTEZŐ LEGJOBB +
HYGIENIKUS GUMI KÜLÖNLEGESSÉG.

Jótállás minden darabért.
Ára tucatonként eredeti csomagolásban 6 kor.
Kapható a központban:

BÜCHLER GYULÁNÁL
WIEN, VII., KAISERSTRASSE 109. sz.

Képes magyar árjegyzék ingyen, (zárt borítékban 20 fillér bélyeg ellenében).
Vízontelárusítóknak magas jutalék.

MIELŐTT SZŐLŐVESSZÓT,
SZŐLŐOLTVÁNYT,
— BORT —

gyümölcs és diszfát

vásárolna, a saját érdekében kérje legújabb
képes árjegyzékünket, mely mindenre nézve
sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Pontos cím:

Szücs Sándor Fia
szőlőoltványtelep és bortermelő részv. társ.

BIHARDIÓSZEG.

Császár fürdő Budapest.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend-tulajdona. Elsőrangú kénes hévívíz radioaktív gyógyforrások; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaphorogatók, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő és márványfürdők; hőlég, szénsavas- és villamos-vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg eszuzos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedíj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld: Az igazgatóság.

25039/1913. sz.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Szt. Miklós

országos vásár

folyó évi december hó 18-ától bezárólag december hó 22-éig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra dec. hó 18-ától, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve **meg van engedve.**

Temesvárott, 1913. évi nov. hó 8-án.

A városi főkapitányságtól:

Beé Ferencz, főkapitány.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A marosszentimrei reform. papilakás felépítésére ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdetek.

Kiadásra kerülnek a lakóház felépítésével kapcsolatos összes építkezési munkálatok, u. m. föld-, kőműves-, ács-, tetőfedő-, bádigos-, asztalos-, lakatos-, üveges-, mázó és szobafestő munkálatok.

Ajánlatok csakis a kiírás tárgyát képező összes építési munkálatokra együttesen tehetők, egyes munkanemekre azonban nem.

Az ajánlatok alapját képező tervek és költségvetés a lelkési hivatalnál (Gyulafehérvár, Traján-u. 28.), valamint Bozsó Mátyás-tervező vállalkozónál megtekinthetők s utóbbtól 5 koronáért meg is szerezhetők a teljesen kész ajánlati mintákkal együtt, melyekben csak az árak teendők ki. Ugyanott bővebb felvilágosítások is kaphatók.

A zárt írásbeli ajánlatok a marosszentimrei lelkési hivatalnál (Gyulafehérvár Traján-u. 28.) 1913. december hó 20-án déli 12 óráig nyújtandók be. Később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Gyulafehérvár, 1913. dec. 6.

Musnai László.
reform, lelkész.

„CLUB“

cigarettapapír

CSAK AKKOR VALÓDI

ha az itt látható védjegyes képek rajta vannak.

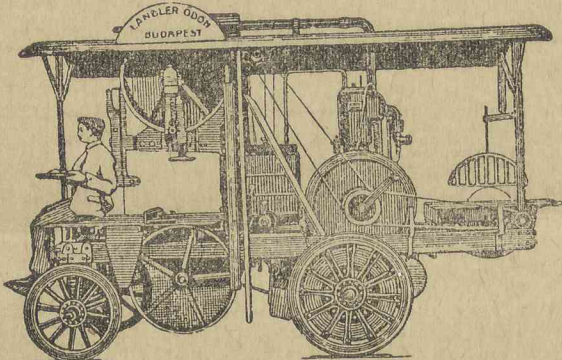
Minden csomag teljesen 100 lapot tartalmaz.

Utánzásoktól, melyek mind silányabb minőségűek, óvakodjunk.

LEGUJABB MAGÁNJARÓ MOTOROS FÚRÉSZ

baltával, favágásra és cséplési célokra kiválóan alkalmas 3 menetsebességgel. Bármely hegyes vidéken, sőt rossz utakon is fennakadás nélkül működik.

Olcsó árak részletre is. Teljes jótállás.
Külön osztály famegmunkáló gépekben.
Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld:
LANDLER ÖDÖN
motortelepe BUDAPEST, VI. ker., Lovag-u. 2. szám.

Névjegyek, Eljegyzéskártyák, Menyegzői meghívók, Műsorlapok, Étlapok, Levélpapírok, Levélborítékok csinos, izléses kiállításban és jutányos ár mellett készíttetnek
PAPP GYÖRGY
könyvnyomtató műintézetében Gyfvárt.

Villanycsillárok

asztalra, falra, éjjeli-szekrényre stb. szép, modern kivitelben mindig nagy választékban kaphatók

Jickeli F. Károly

vas nagykereskedésében
GYULAFEHÉRVÁRT

Széchenyi-utca 13. szám alatt.

Telefonszám: 33.

Telefonszám: 33.

HA szép, hibátlan és olcsó nyomtatványt

akar, keresse fel **PAPP GYÖRGY** könyvnyomdáját **GYULAFEHÉRVÁR**OT.

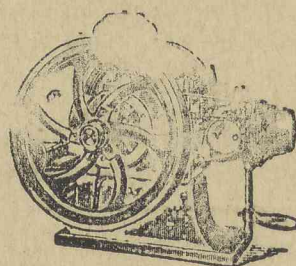
Számos elismerő és dícsé-
ró nyilatkozat bizonyítja
e nyomda megbízhatóságát.

A VILÁGHIRŰ ÉS
LEGUJABB RENDSZERŰ

BOLINDER NYERSOLAJ-
MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

ÁNYOS IMRE cégnél
kaphatók
BUDAPEST, VI. PODMANICKY-UTCA 17.

Telefon 12-76.

Legkisebb nyersolajszükséglet!

Jutányos árak!

Feltétlen jótállás!

Kedvező fizetési feltételek!

Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket.

Orvosok

mint kitűnő köhögés elleni szert ajánlják

**Kaiser-féle
Mell-Karamellák**
a „S fenyő levele”

Milliók
használják

Köhögés

rekedtség, nyálkásodás, számarhurut, nátha, torokfájás, valamint meghűlések ellen.

6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítványok, és orvosok és magánosok igazolják biztos hatását.

Étvágygerjesztő, finom ízű cukorka. Csomagja **20** és **40** fillérért, dobozokban **60** fillérért kapható: Frölich-, Vlász- és Petrilla Parthén gyógyszertárakban Gyulafehérvár, valamint minden gyógyszertárban.

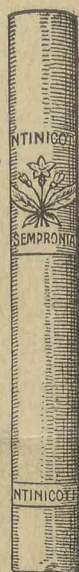
A törvényesen védett „Sempronia” Antinikotin- Szivarkahüvelyek

„Ideal”
„Reform”
„Rossuth”

„A délibáb
tündérje”

a legjobbak a világon!

Kivételes ajánlat. Aki 12 ezer darabot ezen eszmény finomságú szivarkahüvelyekből 30 kor. értékben vásárol, az kap egy igen szép, értékes Sempronia zsebórát ingyen. Mind-egyik 100 darab hüvelyt tartalmazó dobozban azonkívül egy ingyen szelvény van, 60 ilyen ingyen szelvény szintén egy Sempronia zsebóra átvételére feljogosít.

Mindenhol kaphatók. Ahol nincs, tessék a „Sempronia” gyárhoz fordulni Sopronba. Az elküldés utánvét mellett történik és pedig bérmentve.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utolérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknél, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyuladást, rekedtséget és gégegyulladásokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatású gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbűznél, valamint az összes száj-és fogbetegségeknél, bőrfőgés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatású pánthikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk:

Thierry A. Őrangyal-gyógytárának Pregrada, Rohitsch mellett.
12 kis vagy 6 dupla v. 1 nagy specialüveg 5.60 K. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcs.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyermekágyas nőknél fájó emlők, tejmegindítás, rekedés, emlőkeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, ütés, szúrás, lövés, vágás vagy zúzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. kinövések, karbunkulus, képződmények, valamint fák ellen, fereg, rothadás, körömgöyülés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknél előforduló fölfekvésnél, vérkelekésnél, fül-fájásnál, valamint kipállás esetén csecsemőknél stb. stb. kitűnő hatású.

2 tégely ára K 3.60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapestben kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszertárában. Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utódai, Radanovits Testvérek drogueriákban Budapestben kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:

Thierry A. Őrangyal gyógyszertárából, Pregrada, Rohitsch mellett.

Hirdetések jutányos árban felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Kugler és Társai
Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.